

Levenskwaliteit
voor iedereen

1e Bestuursrapportage 2026

In Echt-Susteren vieren we het goede leven. We zijn met trots een Cittaslow gemeente.
Meer informatie op www.echt-susteren.nl/cittaslow.

1^e bestuursrapportage 2026

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
2.	Samenvatting	6
3.	Bestuursrapportage per programma	7
3.1	Bevolking en bestuur	7
3.2	Openbare orde en veiligheid	8
3.3	Beheer openbare ruimte	9
3.4	Onderwijs	15
3.5	Cultuur en sport	17
3.6	Sociaal domein	19
3.7	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	23
3.8	Omgevingsrecht	25
3.9	Economische zaken en grondexploitaties	26
3.10	Algemene dekkingsmiddelen	28
4.	Overhead	29
5.	Bedragen kleiner dan € 50.000	30
6.	Reserves en voorzieningen	34
7.	Begrotingswijzigingen	36
7.1	Begrotingswijziging restantbudgetten uit reserves	36
7.2	Budgettair neutrale begrotingswijziging	39

1. Inleiding

Met deze 1^e bestuursrapportage 2026 wordt een jaarschijf 2026 gepresenteerd met een positief saldo van € 37.156.

Deze 1^e bestuursrapportage 2026 is een rapportage over de eerste vier maanden van het jaar. In deze bestuursrapportage worden recente mee- en tegenvallers gemeld ten opzichte van de begroting 2026. Dat geeft inzicht in het financiële kader voor de begroting 2027, die mede wordt bepaald door de meicirculaire. Bij het opstellen van deze bestuursrapportage was de meicirculaire 2026 nog niet bekend. Alleen de doorrekening van de Voorjaarsnota Rijk is al in deze bestuursrapportage verwerkt.

Structurele doorwerking

De 1^e bestuursrapportage is in principe gericht op bijstelling van het jaar 2026. Voorstellen in 2026 met een meerjarige werking worden cijfermatig al meerjarig doorvertaald in deze bestuursrapportage. In de raadsvergadering van 11 december 2025 is de verordening ex artikel 212 vastgesteld. In artikel 6, tussentijdse rapportage, lid 1 is bepaald dat:

“Het college informeert de raad door middel van twee bestuursrapportages over de realisatie van de begroting van de gemeente van het lopende boekjaar en de hieruit voortvloeiende meerjarige effecten.

In de tabel van hoofdstuk 2 – samenvatting - zijn de structurele effecten weergegeven. Deze tabel maakt ook deel uit van de kadernota 2027, welke wordt vastgesteld in dezelfde raadsvergadering als deze 1^e bestuursrapportage.

Rapporteren

In de raadsvergadering van 11 december 2025 is de verordening ex artikel 212 vastgesteld. In artikel 6, tussentijdse rapportage, is in lid 3 bepaald dat:

“In de bestuursrapportages worden afwijkingen op de oorspronkelijke ramingen van de baten en lasten van taakvelden in de begroting groter dan € 50.000 toegelicht. Bedragen beneden € 50.000 worden in tabelvorm opgenomen en in de begrotingswijziging verwerkt zonder verdere toelichting”.

Peildatum

De 1^e bestuursrapportage 2026 kent als peildatum 1 mei 2026.

2. Samenvatting

De beschikbare saldi van de begroting na de 2^e bestuursrapportage 2025 zijn:

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Begrotingssaldi na 2e bestuursrapportage 2025	-119.640	-152.252	-3.252	-15.040	-24.292
Totaal	-119.640	-152.252	-3.252	-15.040	-24.292

Door afgeronde bedragen in de 2^e bestuursrapportage 2025 wijken de cijfers hierboven af.

Negatieve bedragen zijn positieve saldi. Positieve bedragen zijn tekorten.

	2026	2027	2028	2029	2030
01. Bevolking en bestuur	17.500	-	-	-	-
02. Openbare orde en veiligheid	-	-	-	-	-
03. Beheer openbare ruimte	8.000	31.047	30.606	30.164	29.723
04. Onderwijs	-27.240	88.713	119.534	333.312	720.558
05. Cultuur en sport	16.500	-	-	-	-
06. Sociaal domein	-10.947	-	-	-	-
07. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	-	-	50.000	50.000	-
08. Omgevingsrecht	-	-	-	-	-
09. Economische zaken en grondexploitaties	27.000	-	-	-	-
10. Algemene dekkingsmiddelen	-313.087	-498.000	-113.000	-47.000	-26.000
Overhead	54.000	108.000	108.000	108.000	108.000
Subtotaal	-228.274	-270.240	195.139	474.476	832.281
Mutaties onder de € 50.000	310.758	164.552	166.504	168.457	170.410
Totaal programma's	82.484	-105.688	361.644	642.934	1.002.691

Het nieuwe beschikbare begrotingsaldo na de mutaties van de 1^e bestuursrapportage 2026:

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Begrotingssaldi na 1e bestuursrapportage 2026	-37.156	-257.940	358.392	627.894	978.399

De jaren 2026 en 2027 laten een positief saldo zien, de jaren erna wordt nu een tekort gepresenteerd. In de kadernota 2027 worden oplossingen voorgesteld om deze tekorten te dekken.

3. Bestuursrapportage per programma

3.1 Bevolking en Bestuur

Wat gaan we doen?

- 3.1.1 Leges reisdocumenten niet ingezetenen

Aangezien de balies reisdocumenten niet-ingezetenen gesloten zijn en nog geen besluit genomen is over de openstelling, worden de verwachte opbrengsten van € 379.500 en uitgaven € 112.000 niet behaald en daardoor afgeraamd in de begroting. Om het ontstane tekort te dekken wordt € 250.000 onttrokken aan de reserve bedrijfsvoering.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
3.1.1 Rijksaandeel N-I reisdocumenten	-112.000				
3.1.1 secretarieleges-leges reisdocumenten N-I	379.500				
3.1.1 Reserve bedrijfsvoering - reisdocumenten	-250.000				
Totaal	17.500	-	-	-	-

3.2 Openbare orde en veiligheid

Wat gaan we doen?

- **3.2.1 Programma Veerkracht**

Voor het versterken van de samenleving in het kader van weerbaarheid en continuïteit is het programma Veerkracht opgestart. Hiervoor is in 2026 een incidenteel programmabudget van € 75.000 nodig. Voorgesteld wordt deze kosten te dekken door in 2026 € 75.000 te onttrekken aan de stelpost verrekening algemene uitkering.

Indien het Rijk via de algemene uitkering middelen beschikbaar stelt voor dit doel, kunnen deze hiervoor worden ingezet. In dat geval hoeft mogelijk minder gebruik te worden gemaakt van de stelpost verrekening algemene uitkering.

- **3.2.2 Veiligheid station Echt**

In overleg met NS, ProRail en de politie zijn afspraken gemaakt over het verbeteren van de veiligheid in en rondom het NS-station Echt. Naast extra fysiek toezicht wordt voorgesteld om cameratoezicht in te stellen voor een periode van vijf jaar. Het betreft een éénmalige investering voor extra fysiek toezicht en cameratoezicht van € 75.000. Hiervoor ontvangt de gemeente een specifieke uitkering van het Rijk. Naast deze investering door de gemeente wordt gebruik gemaakt van de meldkamer van ProRail (hiervoor zijn geen jaarlijkse kosten). ProRail is verantwoordelijk voor het uitlezen en eventueel beschikbaar stellen van de beelden. Jaarlijks wordt gemeten of cameratoezicht bijdraagt aan het verbeteren van zowel de subjectieve als objectieve veiligheid. Na de periode van vijf jaar wordt bekeken of het cameratoezicht gecontinueerd moet worden.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
3.2.1 Budget Organisatieontwikkeling	75.000				
3.2.1 Stelpost verrekening algemene uitkering	-75.000				
3.2.2 Integraal Veiligheidsbeleid	75.000				
3.2.2 SPUK uitkering 2026	-75.000				
Totaal	-	-	-	-	-

3.3 Beheer openbare ruimte

Wat gaan we doen?

- **3.3.1 Klimaatbestendig inrichten Graaf en Prins Bernhardstraat Echt**

In het kader van de prestatieafspraken met Nester wordt samengewerkt aan het vergroenen en klimaatbestendig inrichten van de hoek Graaf en de Prins Bernhardstraat in Echt. De projectlocatie betreft zowel de openbare ruimte in en om het complex aan Graaf-Prins Bernhardstraat in beheer bij Nester, als een deel van de openbare ruimte in beheer van de gemeente Echt-Susteren. Naar verwachting bedragen de kosten voor de gemeente € 100.000. De gemeentelijke bijdrage is afhankelijk van de uitvoering door Nester. Voorgesteld wordt om hiervoor een aanvullend budget van € 100.000 beschikbaar te stellen en dit te dekken vanuit de reserve kwaliteitsfonds.
- **3.3.2 Onderhoud groen**

Door de indexeringen in 2025 en 2026 en de toename van het te onderhouden areaal is het huidige onderhoudsbudget voor groen niet langer toereikend. De landelijke indexering volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) komt voor deze twee jaren gezamenlijk uit op circa 6-7%. Om het benodigde niveau van groenonderhoud te kunnen blijven uitvoeren, is het noodzakelijk het beschikbare onderhoudsbudget van € 1.926.500 voor groen in 2026 met 7% te verhogen. Deze verhoging van € 135.000 wordt verdeeld over onderhoud groen € 127.000 en wegen € 8.000. Voorgesteld wordt om € 127.000 te dekken uit de stelpost toekomstige ontwikkelingen algemene uitkering.
- **3.3.3 CDOKE (Capaciteit Decentrale Overheden Klimaat & Energie)**

In 2025 is er een indexatie ontvangen op de specifieke uitkering CDOKE van € 71.942 voor de eerste stappen richting aardgasvrije wijken. Deze middelen worden ingezet voor de verdere uitwerking van alternatieve warmteopties binnen het gemeentelijk warmteprogramma. De Rijksoverheid beschouwt groen gas als een belangrijk onderdeel van de toekomstige warmtevoorziening. Ook voor Echt-Susteren biedt dit kansen, onder andere via mestvergisting en voor toepassing in gebieden waar andere warmte-alternatieven minder haalbaar zijn. Binnen de gemeente is gestart met een verkenning van de inzetmogelijkheden van groen gas. De eerste analyse geeft aan dat het initiatief haalbaar is. Op basis hiervan wordt een businesscase opgesteld. De financiële gevolgen worden in een volgende rapportage opgenomen. Aanvullend is er via de decembercirculaire 2025 € 14.949 beschikbaar gesteld voor CDOKE in 2026. Voorgesteld wordt om dit bedrag toe te voegen aan het budget duurzaamheid.
- **3.3.4 Programma Centrum Echt**

In de 1e bestuursrapportage 2025 is een bedrag van € 1.000.000 beschikbaar gesteld voor de realisatie en afronding van het programma Centrum Echt. De dekking kwam deels uit de voorziening riolering (€ 300.000) en deels uit de reserve vermindering kapitaallasten (€ 700.000) als alternatieve dekking voor de destijds beoogde middelen uit de Regio Deal Midden-Limburg. Inmiddels is duidelijk geworden dat vanuit de Regio Deal een totaalbedrag beschikbaar komt van € 840.000, zij het dat slechts € 480.000 hiervan kan worden ingezet voor infrastructurele werken en 'ingrepen' in het openbare gebied (vooral in het kader van klimaatadaptatie). De resterende toegezegde middelen moeten worden ingezet voor leefbaarheid (de doorontwikkeling van De BieB) voor een bedrag van € 210.000 en het opzetten van een krachtig centrummanagement (€ 150.000). Overeenkomstig hetgeen in de 1e bestuursrapportage 2025 is besloten, wordt een bedrag van € 480.000 teruggestort in de Reserve Vermindering Kapitaallasten.
- **3.3.5 Aanpassing Brachterzijde Sint Joost**

Voor de opwaardering van de Brachterzijde in Sint Joost zijn in de 1e bestuursrapportage 2025 middelen gevraagd op basis van een grove raming. Na overleggen met de inwoners zijn plannen gemaakt en voorbereid. Na calculatie blijkt het budget niet toerikend te zijn om het overeengekomen plan uit te voeren en is er aanvullend een krediet nodig van € 30.000. De extra afschrijvingslasten van dit aanvullende krediet zijn € 1.200 per jaar en de rentelasten van 2% zijn in 2027 € 600 en nemen jaarlijks af.

- **3.3.6 Specifieke uitkering stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030**

In 2025 heeft het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een subsidieregeling geopend om wegen veiliger te maken. Gemeente Echt-Susteren kan hiervoor in totaal € 594.545 ontvangen, verdeeld over drie delen. De gemeente moet zelf minimaal de helft van de kosten betalen. Een deel van het geld wordt gebruikt voor kleine maatregelen, zoals maatregelen voor het verlagen van snelheden. Hiervoor was al € 250.000 gereserveerd, dat is doorgeschoven om de subsidie deels op te vangen.

Omdat het subsidiebedrag groter is dan nodig is voor alleen kleine maatregelen, wordt de rest ingezet binnen bestaande projecten om de verkeersveiligheid te verbeteren. Zo zijn er geen extra gemeentelijke middelen nodig en blijft de subsidie niet onbenut.

In de laatste tranche is nog € 327.295 ontvangen:

- € 173.626 voor snelheidsremmende maatregelen
- € 153.669 voor het verlagen van de snelheid op de Maasheuvel/Jan Peterstraat van 50 naar 30 km/u.

Om deze subsidie te kunnen ontvangen, moeten de budgetten voor deze projecten administratief worden verhoogd met dezelfde bedragen. Er mogen geen uitgaven plaatsvinden zolang er niet over de subsidie is beschikt.

- **3.3.7 Gemeentelijke bijdrage aan fietspad N276 'Katsbek'-Susteren.**

In het kader van de gebiedsontwikkeling VDL Nedcar zijn voor de inpassing en compensatie bestuurlijke afspraken gemaakt over landschappelijke inpassing, (boven-) wettelijke compensatie, leefbaarheid en verkeersveiligheid. Om de verkeersveiligheid voor fietsers te vergroten wordt het tweezijdige fietspad tussen 'Katsbek' en Susteren, afhankelijk van de technische mogelijkheden en beschikbare ruimte, vervangen door een éézijdig fietspad in twee richtingen. De totale kosten voor de realisatie zijn geraamd op € 900.000. Het fietsproject wordt door de provincie getrokken met een cofinanciering van de gemeente van 50%, zijnde € 450.000. In overleg met de provincie is afgesproken om het fietspad gelijktijdig aan te leggen met de realisatie van een veilige fietsoversteek N276-Holtummerweg.

Vanwege de hoge kosten van ongeveer € 2,5 miljoen heeft de provincie in 2025 besloten om het eenzijdig fietspad in twee richtingen tussen de Overslagweg en Oude Rijksweg Zuid niet aan te leggen. Onze bijdrage was gebaseerd op het geheel aanleggen van het fietspad. Nu maar een gedeelte van het fietspad gerealiseerd wordt, wordt onze bijdrage naar rato bijgesteld. Als cofinanciering draagt de gemeente € 191.000 bij. De werkzaamheden worden vanaf week 20 in 2026 uitgevoerd. Voorgesteld wordt om € 259.000 van de beschikbaar gestelde middelen (€ 450.000) over te hevelen naar de reserve afschrijvingslasten investeringen. De reserve afschrijvingslasten investeringen wordt vervolgens ingezet als dekking voor de afschrijvingslasten van het krediet ten behoeve van de kapitaalinvestering voor het realiseren van de aanpassingen en aansluitingen van de veilige oversteekplaats N276 op de Holtummerweg. Deze aanpassingen liggen op gemeentelijk grondgebied en zijn voor rekening van de gemeente. Verwezen wordt naar het kapitaalinvesteringsvoorstel 'Fietsoversteek N276 – Holtummerweg' 3.3.8.

- **3.3.8 Fietsoversteek N276 – Holtummerweg**

De provincie Limburg realiseert, conform afspraken in het kader van de Gebiedsontwikkeling VDL Nedcar, een veilige fietsoversteek N276-Holtummerweg. Als gevolg hiervan moeten de fietspaden in de Holtummerweg deels aangepast en aangesloten worden op het werk van de provincie. De kosten voor de aanpassingen aan de Holtummerweg worden geraamd op € 259.000. Deze aanpassingen liggen op gemeentelijk grondgebied en zijn voor rekening van de gemeente. Hiervoor is een nieuw krediet noodzakelijk van € 259.000. De jaarlijkse afschrijvingslasten van de investering van € 6.475 worden gedekt door de reserve afschrijvingslasten investeringen. Verwezen wordt naar het onderdeel 3.3.7 'Gemeentelijke bijdrage aan fietspad N276 Katsbek-Susteren'. Afgeschreven wordt in 40 jaar en de rente bedraagt 2%. De rente is in 2027 € 5.180 en daarna aflopend.

- **3.3.9 Netcongestie**

Recentelijk is Enexis gestart met grootschalige vervanging en uitbreiding aan het ondergronds en bovengronds netwerk. De komende 8 tot 10 jaar staan in het teken van intensieve activiteiten binnen de gemeente Echt-Susteren in de vorm van projecten, toezichthouden en registratie van mutaties aan het areaal. De bestaande formatie is ingericht om de reguliere activiteiten van de nutsbedrijven te borgen echter vraagt de omvang van nutsgerelateerde projecten structureel om een andere inrichting. Voorgesteld wordt om, zoals in omliggende gemeentes, een apart cluster nutsbedrijven te vormen waarin zowel reguliere als projectmatige werkzaamheden worden ondergebracht. De uitbreiding betreft in eerste instantie één formatieplek in de rol van projectleider. De benodigde toezichthouder is reeds tijdelijk voorzien en financieel gedekt voor de jaren 2026, 2027 en 2028. In 2028 zal geëvalueerd worden of deze rol structureel ingezet wordt. De geraamde kosten voor de projectleider zijn voor 2026 € 60.000 en vervolgens € 120.000. Voorgesteld wordt om deze kosten voor 20% (€ 12.000) te dekken uit een stelpost projecten en de overige 80% (€ 48.000) uit de vergoeding voor degeneratiekosten die de gemeente ontvangt. De invulling van de stelpost projecten wordt bij de 2e bestuursrapportage 2026 verder geconcretiseerd. De kosten voor de jaren vanaf 2028 worden in dezelfde verhouding gedekt.

- **3.3.10 Vervanging 2 voertuigen buitendienst**

In 2023 en 2024 is het wagenpark van de buitendienst vervangen. Deze voertuigen zijn geleasd en dit betreft tevens het maximale volume binnen het leasecontract. Door de transitie binnen het team Beheer Openbare Ruimte is er structureel een tekort aan 2 voertuigen. Voorgesteld wordt om 2 jonge occasions aan te schaffen. De kosten voor de aanschaf van 2 bussen wordt geraamd op een totaalbedrag van € 60.000. De technische afschrijvingstermijn is 6 jaar. De jaarlijkse afschrijvingen zijn € 10.000 en de rentelasten starten in 2026 met € 1.200 en lopen in de daaropvolgende jaren af.

- **3.3.11 Programma Centrum Echt infrawerken**

De gemeente bevindt zich in de afrondende fase van de infrawerkzaamheden binnen het programma Centrum Echt. Voor deze werkzaamheden zijn eerder middelen beschikbaar gesteld vanuit onder andere het MIP (meerjaren investeringsplan) Wegen en het MIP Riolerings. De resterende werkzaamheden bestaan voornamelijk uit bovengrondse ingrepen en vergroeningsmaatregelen. Het aandeel rioleringskosten in deze fase is beperkt. Daarom wordt voorgesteld de nog beschikbare middelen binnen het rioleringsbudget over te hevelen naar het budget voor wegen. Deze wijziging leidt tot hogere kapitaallasten, omdat voor wegen een afschrijvingstermijn van 50 jaar geldt, tegenover 60 jaar voor riolerings. De hogere afschrijvingslasten bedragen € 2.667 per jaar.

Het betreft de volgende kredieten:

Centrum Echt f3 (RMIP 2025): € 300.000

Centrum Echt f4 (RMIP 2026): € 500.000

Voorgesteld wordt de bovenstaande bedragen over te hevelen naar het krediet Centrum Echt f4 (WMIP 2026).

- **3.3.12 Parkeerplaatsen voormalige locatie Rabobank Chatelainplein**

De gemeente heeft begin 2023 een anterieure overeenkomst gesloten met een ontwikkelaar voor de realisatie van 30 huurappartementen voor 1- en 2-persoonshuishoudens op de locatie van de voormalige Rabobank aan het Chatelainplein in Echt. De omgevingsvergunning is inmiddels verleend en het plan is in uitvoering. Omdat de aanleg van een parkeerkelder de bouw van het complex financieel onhaalbaar maakt, moet het parkeren voor bewoners en bezoekers grotendeels plaatsvinden op het Chatelainplein. Daarom heeft de ontwikkelaar een bijdrage van € 110.000 aan de gemeente betaald. Deze bijdrage is gestort in de reserve parkeerplaatsen.

Voor het realiseren van de parkeerplaatsen wordt voorgesteld een nieuw krediet van € 110.000 beschikbaar te stellen. De afschrijvingstermijn bedraagt 25 jaar en het rentepercentage 2%. De jaarlijkse afschrijving bedraagt vanaf 2027 € 4.400. De rentelasten bedragen in 2027 € 2.200 en nemen jaarlijks af. Ter dekking van deze kapitaallasten wordt voorgesteld € 110.000 te onttrekken uit de reserve parkeerplaatsen en dit bedrag te storten in de reserve afschrijvingslasten investeringen.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
3.3.1 Klimaatbestendig inrichten Graaf Prins Bernhardstraat Echt	100.000				
3.3.1 Reserve kwaliteitsfonds	-100.000				
3.3.2 Openbaar Groen - onderhoudscontract	127.000	127.000	127.000	127.000	127.000
3.3.2 Wegen diversen - uitbestede werk	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
3.3.2 Dekking stelpost toekomstige ontwikkelingen AU	-127.000	-127.000	-127.000	-127.000	-127.000
3.3.3 Duurzaamheid - Warmteprogramma	71.942				
3.3.3 Duurzaamheid - CDOKE	14.949				
3.3.3 SPUK CDOKE 2023-2025	-71.942				
3.3.3 Alg. Uitkering Gemeentefonds - decembercirculaire	-14.949				
3.3.4 Subsidie Regiodeal inzake programma centrum Echt - infrastructuur	-480.000				
3.3.4 Restitutie reserve vermindering kapitaallasten inzake subsidie Regiodeal Programma Centrum Echt - infrastructuur	480.000				
3.3.4 Programma Centrum Echt - leefbaarheid	210.000				
3.3.4 Subsidie Regiodeal inzake Programma Centrum Echt - leefbaarheid	-210.000				
3.3.4 Programma Centrum Echt - centrummanagement	150.000				
3.3.4 Subsidie Regiodeal inzake Programma Centrum Echt - centrummanagement	-150.000				
3.3.5 Aanpassing Brachterzijde Sint Joost Rente		600	576	552	528
3.3.5 Aanpassing Brachterzijde Sint Joost Afschrijvingen		1.200	1.200	1.200	1.200
3.3.7 Gemeentelijke bijdrage aan fietspad N276 Katsbek-Susteren	-259.000				
3.3.7 Reserve afschrijvingslasten investeringen	259.000				

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
3.3.8 Fietsoversteek N276-Holtummerweg Rente		5.180	5.051	4.921	4.792
3.3.8 Fietsoversteek N276-Holtummerweg Afschrijvingen		6.475	6.475	6.475	6.475
3.3.8 Onttrekking reserve afschrijvingslasten investeringen		-6.475	-6.475	-6.475	-6.475
3.3.9 Projectleider nutsbedrijven	60.000	120.000	120.000	120.000	120.000
3.3.9 Vergoeding degeneratiekosten	-48.000	-96.000	-96.000	-96.000	-96.000
3.3.9 Stelpost projecten	-12.000	-24.000	-24.000	-24.000	-24.000
3.3.10 Rente aanschaf 2 bussen		1.200	1.000	800	600
3.3.10 Afschrijving aanschaf 2 bussen		10.000	10.000	10.000	10.000
3.3.11 Centrum Echt Afschrijving Riolering		-13.333	-13.333	-13.333	-13.333
3.3.11 Centrum Echt Afschrijving Wegen		16.000	16.000	16.000	16.000
3.3.12 Onttrekking reserve parkeerplaatsen	-110.000				
3.3.12 Storting reserve afschrijvingslasten investeringen	110.000				
3.3.12 Parkeerplaatsen Chatelainplein Rente		2.200	2.112	2.024	1.936
3.3.12 Parkeerplaatsen Chatelainplein Afschrijvingen		4.400	4.400	4.400	4.400
3.3.12 Onttrekking reserve afschrijvingslasten investeringen		-4.400	-4.400	-4.400	-4.400
Totaal	8.000	31.047	30.606	30.164	29.723

Investerings

Investerings	2026	2027	2028	2029	2030
3.3.5 Aanpassing infra Brachterzijde St. Joost	30.000				
3.3.6 Ontvangen subsidie - snelheidsremmende maatregelen	173.626				
3.3.6 Ontvangen subsidie - afwaarderen 50 naar 30 Maasheuvel en Jan Petersstraat Roosteren	153.669				
3.3.6 Ontvangen subsidie - snelheidsremmende maatregelen	-173.626				

Investerings	2026	2027	2028	2029	2030
3.3.6 Ontvangen subsidie - afwaarderen 50 naar 30 Maasheuvel en Jan Petersstraat Roosteren	-153.669				
3.3.8 Fietsoversteek N276- Holtummerweg	259.000				
3.3.10 Aanschaf 2 bussen	60.000				
3.3.11 Centrum Echt f3 (RMIP 2025)	-300.000				
3.3.11 Centrum Echt f4 (RMIP 2026)	-500.000				
3.3.11 Centrum Echt f4 (WMIP 2026)	800.000				
3.3.12 Parkeerplaatsen Chatelainplein	110.000				
Totaal	459.000	-	-	-	-

3.4 Onderwijs

• 3.4.1 Investerings schoolgebouwen

In de vergadering van de gemeenteraad van 1 en 2 juli 2026 wordt het Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor het onderwijs 2026-2029 voorgelegd aan de gemeenteraad. Uit dit plan blijkt de onderwijshuisvestingsopgave voor de komende vier jaar, met een doorkijk naar de volgende 12 jaar. Het IHP maakt inzichtelijk wat de huidige bouwkundige en functionele kwaliteit is van de onderwijsgebouwen, schetst de leerlingontwikkeling, ontwikkelingen binnen het onderwijs en de gevolgen voor de huisvesting. Veel scholen hebben het einde van de levensduur (bijna) bereikt en staan voor grote investeringen om de panden geschikt te houden om eigentijds onderwijs te blijven bieden en te voldoen aan toekomstige Europese en landelijke wetgeving op het gebied van duurzaamheid. De investeringen worden over verschillende jaren verspreid waardoor de kapitaallasten fluctueren.

• 3.4.2 Uitbreiding BS de Violier

Er is een toenemend ruimtegebrek op basisschool de Violier in Echt. Dit heeft enerzijds te maken met demografische ontwikkelingen zoals de komst van gezinsvriendelijke woningen. Daarnaast is basisschool de Violier een populaire school. In 2020 had basisschool de Violier 218 leerlingen, in 2025 zijn dit er 250. De verwachting is dat dit in 2026 verder toe neemt. Er is noodzaak voor uitbreiding met twee klaslokalen om in de groeiende leerlingaantallen te kunnen voorzien. Het schoolbestuur heeft een aanvraag voor uitbreiding ingediend waarbij de noodzaak met leerlingaantallen wordt onderbouwd om voor het nieuwe schooljaar twee tijdelijke lokalen te plaatsen vanwege de grote instroom in groep 1. Er is gekozen voor koop in plaats van huur zodat de lokalen in de toekomst ook een functie kunnen vervullen op andere onderwijslocaties in de gemeente. De totale investering is € 581.018. De investering wordt gedekt met de reeds beschikbare (resterende) kredieten uit 2024 (€ 46.000), 2027 (€ 157.600) en 2028 (€ 347.418) en € 30.000 uit het budget projectkosten onderwijs. De noodlokalen kennen een afschrijvingstermijn van 10 jaar. Omdat de afschrijvingstermijn van de kredieten wijzigt van 25 jaar naar 10 jaar en de kredieten uit 2027 en 2028 naar voren worden gehaald muteren de kapitaalslasten voor alle jaren.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
3.4.1 Rente investeringen schoolgebouwen		14.164	35.694	156.909	366.512
3.4.1 Afschrijvingen investeringen schoolgebouwen		11.242	31.054	145.402	323.706
3.4.2 Projectkosten onderwijs	-30.000				
3.4.2 Afschrijvingen investeringen noodlokalen	2.760	53.262	46.958	33.061	33.061
3.4.2 Rentelasten investering noodlokalen		10.045	5.828	-2.060	-2.721
Totaal	-27.240	88.713	119.534	333.312	720.558

Investerings

Investerings	2026	2027	2028	2029	2030
3.4.1 Investerings in schoolgebouwen	408.581	792.459	4.071.570	7.132.139	
3.4.2 Uitbreiding BS Violier noodlokale	581.018				
Totaal	989.599	792.459	4.071.570	7.132.139	-

3.5 Cultuur en Sport

Wat gaan we doen?

• 3.5.1 Subsidie Winterwonderland Echt

Het evenement Winter Wonderland Echt, met de tijdelijke schaatsbaan in het centrum van Echt, is in de afgelopen jaren uitgegroeid tot een sfeervolle decemberactiviteit met een duidelijke regionale uitstraling. In de weken voorafgaand aan de feestdagen vormt de schaatsbaan een laagdrempelige ontmoetingsplek voor inwoners van Echt-Susteren en bezoekers uit de bredere regio.

Veel kinderen en jongeren uit de gemeente en daarbuiten vinden hier een aantrekkelijke plek om samen te schaatsen en te genieten van de sfeer van de decembermaand. Ook scholen, verenigingen en andere maatschappelijke instellingen maken gebruik van de schaatsbaan voor gezamenlijke activiteiten. Daarmee levert Winter Wonderland een waardevolle bijdrage aan ontmoeting, beweging en het gezamenlijk beleven van de winterperiode.

Het evenement draagt daarnaast bij aan de levendigheid van het centrum in de decembermaand en versterkt de lokale economie door extra bezoekersstromen. Tegelijkertijd heeft het initiatief een belangrijke sociale en maatschappelijke waarde: het brengt mensen samen, versterkt de onderlinge verbondenheid en draagt bij aan de vitaliteit van het culturele en recreatieve leven in de gemeente. Met Winter Wonderland vervult Echt bovendien een bijzondere rol in Midden-Limburg. Het evenement zet zowel Echt als Echt-Susteren in de decembermaand nadrukkelijk op de kaart als een plek waar inwoners en bezoekers samen kunnen genieten van winterse activiteiten en een sfeervolle publieke ruimte.

Om de organisatie van de schaatsbaan en het bijbehorende programma mogelijk te maken, wordt voorgesteld een subsidie van € 33.000 beschikbaar te stellen. Hiermee kan het evenement ook in de komende editie worden gerealiseerd en blijft de gemeente investeren in activiteiten die bijdragen aan ontmoeting, vitaliteit en een aantrekkelijk leefklimaat in de kernen. Een bedrag van € 16.500 kan gedekt worden uit de reserve algemeen jeugdbeleid.

• 3.5.2 Subsidie Heiligdomsvaart

De Heiligdomsvaart in Susteren is een zevenjaarlijks cultureel en historisch evenement met een lange traditie en een grote betekenis voor de gemeente Echt-Susteren en de regio. Rondom de Amelberga Basiliek worden onder meer een historische reliekenstoet, het openluchtspel Weerlicht der eeuwen en diverse culturele activiteiten georganiseerd. Deze trekken vele duizenden bezoekers en worden gedragen door een grote groep vrijwilligers en verenigingen.

De Heiligdomsvaart draagt bij aan de versterking van de lokale identiteit, sociale cohesie en de regionale profilering van de gemeente.

Om de organisatie van de komende editie mogelijk te maken, wordt voorgesteld € 200.000 te onttrekken uit de reserve grootschalige evenementen ten behoeve van de subsidiering van de Heiligdomsvaart. Hiermee wordt bijgedragen aan het behoud en de toekomst van dit bijzondere culturele erfgoed.

• 3.5.3 Overheveling investeringskrediet sportaccommodaties

De projecten Verleiding verlichting sportterreinen 3e tranche en Aanleg padelbanen worden beide in 2026 afgerond. Bij het verledingsproject blijft een deel van het krediet over. Bij het project aanleg padelbanen is sprake van meerwerk, onder andere door de aanleg van extra verlichting.

Voorgesteld wordt om € 49.472 van het krediet Verleiding verlichting sportterreinen 3e tranche over te hevelen naar het krediet Aanleg padelbanen. Hiermee kunnen de meerkosten bij de aanleg van de padelbanen worden gedekt. Deze wijziging heeft geen financiële gevolgen voor de begroting. Het betreft een verschuiving tussen twee bestaande investeringskredieten.

• 3.5.4 Afronding evenementenlocatie In de Bandert

Voor de ontwikkeling van een evenementenlocatie op het terrein van Sportpark In de Bandert is in 2023 een investeringskrediet beschikbaar gesteld. De evenementenlocatie is inmiddels nagenoeg gerealiseerd. Voor de afronding moeten nog enkele investeringen plaatsvinden. Op basis van de huidige stand van zaken wordt verwacht dat een deel van het beschikbare krediet niet meer volledig

nodig is voor de oorspronkelijke invulling. Tegelijkertijd zijn nog investeringen nodig die bijdragen aan veiligheid, toegankelijkheid en het goed functioneren van het terrein. Voorgesteld wordt om het resterende krediet (€ 333.750) breder in te zetten voor investeringen op het terrein die bijdragen aan veiligheid, toegankelijkheid en gebruik, en voor maatregelen die samenhangen met evenementen binnen de gemeente. Deze wijziging heeft geen financiële gevolgen voor de begroting. Het betreft deels een andere inzet van het eerder beschikbaar gestelde investeringskrediet.

- **3.5.5 Bijdrage overeenkomst Stichting Menswel**

Enkel tekstueel toegelicht

De bijdrage voor de overeenkomst met Menswel heeft zowel betrekking op het programma Cultuur en Sport als op het programma Sociaal domein. Voor de verdere toelichting wordt verwezen naar 3.6.7.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
3.5.1 Welzijn en Cultuur culturele activiteiten	33.000				
3.5.1 Reserve algemeen jeugdbeleid - winterwonderland	-16.500				
3.5.2 Subsidie Heiligdomsvaart Susteren	200.000				
3.5.2 Reserve Grootschalige evenementen - Heiligdomsvaart	-200.000				
3.5.3 Verledding verlichting sportterreinen 3e tranche	-49.472				
3.5.3 Aanleg padelbanen	49.472				
3.5.4 Evenementenlocatie buitenaccommodatie	333.750				
3.5.4 Terreininvesteringen en evenementvoorzieningen	-333.750				
Totaal	16.500	-	-	-	-

3.6 Sociaal domein

Wat gaan we doen?

• 3.6.1 Opvang Vluchtelingen

Gemeenten kunnen jaarlijks een specifieke uitkering (SPUK) van het Rijk ontvangen voor de kosten van opvang van Oekraïense ontheemden. Deze uitkering dekt onder meer verstrekkingen, begeleidingskosten en uitvoeringskosten voor het creëren en bieden van opvangplekken. In 2026 is het bedrag per opvangplek per dag dat de gemeente ontvangt € 44 (normbedrag). In totaal is door de gemeente een bedrag van € 2.376.880 aangevraagd en (voorlopig) beschikt. Dit bedrag is nog niet in de gemeentelijke begroting verwerkt. Omdat de uiteindelijke hoogte van de SPUK-bijdrage afhankelijk is van het werkelijk aantal opvangplekken en (deels) de gemaakte kosten, wordt voorgesteld het bedrag budgetneutraal te ramen in de begroting. De uitgaven worden verdeeld over de posten huur (€ 2.100.000), Uitvoeringskosten (€ 130.000) en overige kosten (€ 146.880).

Naast het normbedrag is er voor een tweetal initiatieven een transitievergoeding aangevraagd. Voorgesteld wordt om ook deze bedragen (totaal € 310.166) neutraal in de begroting te ramen. Aangevraagde middelen die niet worden uitgegeven, vloeien via de verantwoording terug naar het Rijk.

• 3.6.2 Diverse specifieke uitkeringen (SPUK GALA / IZA / AZWA / HLO)

De SPUK GALA budgetten worden met 10% gekort. Tegelijkertijd volgen vanuit de AZWA (Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord) - en HLO-akkoorden (Hoofdlijnenakkoord voor de ouderenzorg) extra middelen die aan verschillende GALA budgetten worden toegevoegd. Voorgesteld wordt om de SPUK GALA budgetten per onderdeel in de begroting voor 2026 budgettair neutraal bij te stellen met een totaalbedrag van € 44.596. Daarnaast is uit de SPUK-middelen van 2025 nog een bedrag beschikbaar van € 67.938, dat in 2026 ingezet kan worden. Voorgesteld wordt € 67.938 budgettair neutraal in de begroting van 2026 te verwerken.

• 3.6.3 Rijksbijdrage Wet Inburgering 2021

Voor de uitvoering van de Wet Inburgering 2021 is van het Rijk over 2026 een specifieke uitkering (SPUK) ontvangen van € 501.262. Vanuit de SPUK-middelen van 2025 is bovendien nog € 174.060 beschikbaar en te besteden in 2026. Beiden uitkeringen zijn nog niet in de gemeentelijke begroting opgenomen. Voorgesteld wordt het totaalbedrag van € 675.322 budgettair neutraal in de begroting op te nemen.

• 3.6.4 Begroting Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR)

De 14 gemeenten in Noord- en Midden-Limburg hebben een samenwerking binnen het sociaal domein geformaliseerd in een Gemeenschappelijke Regeling voor het sociaal domein. Binnen de MGR wordt samengewerkt in twee modules (segment 1 voor Jeugd, WMO en participatie & segment 2 voor beschermd wonen, maatschappelijke opvang en bemoeizorg en preventie).

De gemeente Echt-Susteren ontvangt structureel € 145.839 extra aan inkomsten in 2026 vanuit de verdeling van de regionale middelen voor segment 2 beschermd wonen en maatschappelijke opvang ten opzichte van de primitieve begroting van de MGR. Op segment 1 zijn er meerjarig extra uitvoeringskosten van € 11.564 en de resterende € 134.275 is bestemd voor het versterken sociale basis. Daarmee is de verwerking budgettair neutraal.

• 3.6.5 Huiskamerprojecten

Binnen het totale budget voor de huiskamerprojecten is sprake van één integraal begroot bedrag dat bij aanvang van het begrotingsjaar is verdeeld over de deelprojecten huiskamer algemeen, huiskamer plus en huiskamer extra.

Op basis van de huidige realisatie en een herberekening van de meerjarige kostenontwikkeling blijkt een herverdeling tussen de deelbudgetten noodzakelijk om beter aan te sluiten bij de feitelijke inzet en kostenstructuur. Dekking wordt gevonden binnen het programma Sociaal Domein.

De herberekening laat zien dat in 2026 een positief saldo ontstaat van € 10.947. Vanaf 2027 ontstaat een oplopend tekort tot en met 2030 (2027: € 5.750, 2028: € 22.500, 2029: € 38.500 2030: € 55.500). Deze ontwikkeling wordt voornamelijk veroorzaakt door de doorwerking van indexaties op huisvestings- en personeelskosten.

- **3.6.6 Preventie Dyslexie**

Het project Dyslexie verloopt positief. Scholen hebben onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor incidentele middelen. Zowel landelijk als regionaal blijken deze niet beschikbaar; dit blijft echter een aandachtspunt. Voor het komende schooljaar betekent dit dat de voortgang van het project, net als in voorgaande jaren, wordt bekostigd uit de eigen middelen van de gemeente Echt-Susteren. Het benodigde jaarbudget bedraagt € 55.185 voor 2026 en voor 2027. Voorgesteld wordt om deze kosten te dekken uit de post versterken sociale basis.

- **3.6.7 Bijdrage overeenkomst Stichting Menswel**

Enkel tekstueel toegelicht

Vanaf 2026 werkt de gemeente op basis van een overeenkomst van opdracht samen met stichting Menswel voor de uitvoering van taken op het gebied van welzijn, sport en cultuur. Voor deze uitvoering ontvangt Menswel jaarlijks een bijdrage van de gemeente. De bijdrage bestaat uit bestaande budgetten die nu verspreid zijn over meerdere programma's in de begroting. Deze budgetten worden waar mogelijk samengevoegd tot één of meerdere budgetten voor de exploitatiebijdrage. Deze administratieve wijziging heeft geen financiële gevolgen.

In de overeenkomst is een indexeringsclausule opgenomen. Op basis van de voorlopige indexcijfers stijgt de bijdrage vanaf 2027 structureel met € 282.000. Deze stijging hangt vooral samen met loon- en prijsontwikkelingen. De indexcijfers voor 2027 zijn voorlopig. Eventuele afwijkingen worden verwerkt via de producten van de planning en control cyclus 2027. Afwijkingen worden binnen het programma gedekt.

Een deel van de taken wordt uitgevoerd met Rijksmiddelen. Voor een aantal van deze middelen is nog niet duidelijk hoe deze vanaf 2027 worden voortgezet. De overeenkomst biedt ruimte om de bijdrage hierop aan te passen. Aanpassing van de bijdrage vraagt afstemming met Menswel. Bij wijzigingen wordt uitgegaan van een zorgvuldige en financieel verantwoorde afbouw. Eventuele financiële gevolgen worden eveneens verwerkt via de producten van de planning- en controlcyclus 2027.

- **3.6.8 Project FAES (Facilitaire Academie Echt-Susteren)**

Enkel tekstueel toegelicht

Op 4 maart 2024 is het project FAES (Facilitaire Academie Echt-Susteren) gestart in de kantine van het gemeentehuis. Het project (trainingsteam) wordt begeleid door PSW Werk en ontvangt vanuit de gemeente hiervoor een subsidie. Met het opzetten van het project FAES geeft de gemeente Echt-Susteren uitvoering aan haar verantwoordelijkheid bij het uitvoeren van de Participatiewet. Binnen dit trainingsteam werken deelnemers aan werknemersvaardigheden in een realistische werkomgeving, met als doel ontwikkeling, participatie en waar mogelijk doorstroom richting (beschut) werk of andere vormen van participatie.

In de afgelopen 2 jaar is het project verder uitgebreid. Zo is er een carrousel aan werkplekken opgezet samen met onder andere een basisschool en diverse lokale ondernemingen. Begin 2026 nemen 24 deelnemers deel aan het project, goed voor gemiddeld 54 dagdelen per week. Dit terwijl de subsidie oorspronkelijk gebaseerd was op 40 dagdelen per week. Dit laat zien dat het project goed wordt gevonden en gewaardeerd. De klantmanagers van de gemeente weten het project FAES goed te benutten voor inwoners met een ontwikkel- of participatievraag. Daarnaast is het assortiment aan werkzaamheden binnen het project uitgebreid, waardoor deelnemers verschillende

werkzaamheden kunnen uitvoeren en gericht kunnen werken aan hun werknemersvaardigheden en persoonlijke ontwikkeling.

Het project FAES is na 2 jaar een belangrijk re-integratieinstrument geworden en is een waardevolle aanvulling op de beschikbare in te zetten re-integratie trajecten. Daarnaast vormt het project FAES een belangrijke basis voor het Mensontwikkelbedrijf Echt-Susteren. PSW Werk heeft een nieuwe aanvraag ingediend voor voortzetting van de subsidie van het project FAES in 2026. Hiervoor is een bedrag gereserveerd van € 56.000. De subsidieaanvraag bedraagt € 61.360. Voor het verlenen van de gevraagde subsidie is een verruiming van het subsidieplafond noodzakelijk. Voorgesteld wordt om het subsidieplafond te verhogen met € 5.360. Binnen het participatiebudget is voldoende dekking om de gevraagde subsidie uit te betalen.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
3.6.1 Huur opvanglocaties	2.100.000				
3.6.1 Uitvoeringskosten SC MER	130.000				
3.6.1 Overige kosten	146.880				
3.6.1 Transitiekosten 2026	310.166				
3.6.1 SPUK-uitkering 2026	-2.376.880				
3.6.1 Transitievergoedingen 2026	-310.166				
3.6.2 Lokaal Sportakkoord	-2.273				
3.6.2 Brede Regeling Combinatiefuncties	-19.552				
3.6.2 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	-4.547				
3.6.2 Kansrijke Start	2.284				
3.6.2 Mentale Gezondheid	11.384				
3.6.2 Aanpak overgewicht en obesitas	38.706				
3.6.2 Valpreventie	-11.138				
3.6.2 Versterken Sociale Basis	-6.138				
3.6.2 Mantelzorg	38.938				
3.6.2 Welzijn op Recept	-3.068				
3.6.2 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek vanuit 2025	5.700				
3.6.2 Versterken Sociale Basis vanuit 2025	45.000				
3.6.2 Lokaal Sportakkoord vanuit 2025	17.238				
3.6.2 Lokaal Sportakkoord	2.273				
3.6.2 Brede Regeling Combinatiefuncties	19.552				
3.6.2 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	4.547				
3.6.2 Kansrijke Start	-2.284				
3.6.2 Mentale Gezondheid	-11.384				
3.6.2 Aanpak overgewicht en	-38.706				

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
obesitas					
3.6.2 Valpreventie	11.138				
3.6.2 Versterken Sociale Basis	6.138				
3.6.2 Mantelzorg	-38.938				
3.6.2 Welzijn op Recept	3.068				
3.6.2 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek vanuit 2025	-5.700				
3.6.2 Versterken Sociale Basis vanuit 2025	-45.000				
3.6.2 Lokaal Sportakkoord vanuit 2025	-17.238				
3.6.3 SPUK Inburgering - Toegekend budget 2026	501.262				
3.6.3 SPUK Inburgering - Budget vanuit 2025	174.060				
3.6.3 SPUK Inburgering - Toegekend budget 2026	-501.262				
3.6.3 SPUK Inburgering - Budget vanuit 2025	-174.060				
3.6.4 Versterken sociale basis	134.275	134.275	134.275	134.275	134.275
3.6.4 Uitvoeringskosten MGR segment 1	11.564	11.564	11.564	11.564	11.564
3.6.4 Verdeling regionaal saldo MGR	-145.839	-145.839	-145.839	-145.839	-145.839
3.6.5 Activiteiten	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
3.6.5 Personeelskosten	15.000	17.250	20.000	22.000	25.000
3.6.5 Food	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
3.6.5 Div. incidenteel	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
3.6.5 Activiteiten	9.500	9.500	9.500	9.500	9.500
3.6.5 Food	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
3.6.5 Div. incidenteel	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
3.6.5 Algemeen	-33.000	-33.000	-33.000	-33.000	-33.000
3.6.5 Personeelskosten	-15.000	-5.000	5.000	15.000	25.000
3.6.5 Huisvesting	-28.447	-24.000	-20.000	-16.000	-12.000
3.6.5 Bijdrage maaltijden	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
3.6.5 Sociaal Domein Algemeen		-5.750	-22.500	-38.500	-55.500
3.6.6 Budget Jeugdhulp preventief	55.185	55.185			
3.6.6 Versterken Sociale Basis	-55.185	-55.185			
Totaal	-10.947	-	-	-	-

3.7 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

- **3.7.1 Bijraming budget ruimtelijke plannen**

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. In de aanloop daarnaartoe zijn de nodige voorbereidingen getroffen, zoals vaststelling van beleidsdocumenten, het inrichten van processen en de aanschaf van software. De gemeente is sinds 1 januari 2024 ook daadwerkelijk aan de slag met de Omgevingswet.

De volgende stap is dat de gemeenten uiterlijk 1 januari 2032 moeten beschikken over een gebiedsdekkend Definitief Omgevingsplan. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet vormen de gemeentelijke bestemmingsplannen, samen met de 'bruidsschat' (pakket rijksregels over bouwen en milieu), het Tijdelijk Omgevingsplan. Het Definitief Omgevingsplan is zowel technisch als inhoudelijk anders van opzet. Hierin worden alle ruimtelijke regels, zowel uit de 'bruidsschat' als uit andere gemeentelijke verordeningen zoals de APV, geïntegreerd. Hoewel de gemeente Echt-Susteren met het opstellen van het Initieel Omgevingsplan (een samenvoeging van de meeste bestemmingsplannen) al een flinke stap gezet heeft in het harmoniseren van bestemmingsplanregelingen is dit nog een forse opgave, waarbij gemeenten landelijk nog zoekende zijn naar de precieze opzet en invulling hiervan.

Het is wenselijk om dit Definitieve Omgevingsplan gefaseerd op te stellen, in de tweede helft van 2026 wordt gestart met een pilot voor een eerste gebied. In de komende jaren wordt het plan dan uitgebreid, zodat de gemeente uiterlijk 1 januari 2032 beschikt over een gebiedsdekkend plan. De kosten worden voor 2026 geraamd op € 40.000 en voor de jaren 2027 t/m 2029 geraamd op € 50.000 per jaar. Voorgesteld wordt om de kosten voor 2026 en 2027 te dekken uit de reserve Stedenbouwkundige adviezen en de kosten voor de jaren 2028 en 2029 te dekken uit het begrotingsresultaat.

Daarnaast is er in 2026 nog sprake van externe inhuur voor de afhandeling van het grote aantal initiatief- en adviesverzoeken. Ter dekking van deze kosten wordt voorgesteld om vanuit de reserve Stedenbouwkundige adviezen een bedrag van € 40.000 toe te voegen aan het budget Ruimtelijke Plannen. Met de indiensttreding van de nieuwe medewerker RO per 1 april 2026 is de verwachting dat de externe inhuur vanaf 1 januari 2027 niet meer of slechts incidenteel nodig is.

- **3.7.2 Startersleningen**

De toegang tot de woningmarkt is voor veel starters een grote uitdaging. Met stijgende woningprijzen en beperkte eigen middelen is het voor jonge huishoudens vaak moeilijk om hun eerste woning te kopen. Startersleningen vormen in onze gemeente al jaren een effectief instrument om deze drempel te verlagen en bieden financiële ondersteuning die het mogelijk maakt voor starters om een woning aan te schaffen.

Om deze ondersteuning goed uit te voeren, is het belangrijk dat er voldoende middelen beschikbaar zijn en blijven. De financiering wordt verdeeld: 50% door de gemeente en 50% door provincie Limburg.

Voor 2026 is de benodigde financiering al opgenomen in de gemeentelijke begroting. Voor 2027 wordt voorgesteld om een bedrag van € 500.000 beschikbaar te stellen, zodat ook in de komende jaren starters op de woningmarkt effectief worden ondersteund. Met deze middelen kan de gemeente voldoende leningen aanbieden en jonge huishoudens helpen bij de aankoop van hun eerste woning, waarmee wordt bijgedragen aan een toegankelijke en stabiele woningmarkt. De beschikbaar gestelde middelen worden op de gemeentebalans geactiveerd onder de overige langlopende geldleningen, hetgeen verder geen exploitatielasten met zich meebrengt. Het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) toetst en verstrekt de startersleningen voor onze gemeente. Voor de starterslening geldt een borgstelling door het Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW), de Nationale Hypotheek Garantie (NHG). Sinds 1 januari 2014 zijn de NHG-regels gewijzigd. Het kabinet heeft besloten tot invoering van een eigen risico voor geldverstrekkers op verliezen van nieuwe NHG-hypotheek. Op iedere verliesdeclaratie wordt een korting van 10% op het verlies toegepast. Het SVn bestuur heeft de regeling om 10% eigen risico voor deelnemers/samenwerkingspartners bij verliesdeclaraties uit het eigen vermogen van SVn te dekken. Hiermee is het financieel risico voor de gemeente Echt-Susteren geborgd.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
3.7.1 Pilot definitief omgevingsplan	40.000	50.000	50.000	50.000	
3.7.1 Tijdelijk personeel afhandeling initiatief- en adviesverzoeken	40.000				
3.7.1 Onttrekking reserve Stedenbouwkundige adviezen	-40.000	-50.000			
3.7.1 Onttrekking reserve Stedenbouwkundige adviezen	-40.000				
3.7.2 Starterleningen (geen exploitatielast)	PM	PM	PM	PM	PM
Totaal	-	-	50.000	50.000	-

3.8 Omgevingsrecht

Geen mutaties.

3.9 Economische zaken en grondexploitaties

Wat gaan we doen?

• 3.9.1 Zoem Zone Limburg

De gemeente werkt in het samenwerkingsverband Zoem zone Limburg aan het realiseren van een verbindend netwerk voor bestuivers en biodiversiteit. Hiervoor zijn als pilot voor de gemeente Echt-Susteren en Maasgouw kansenvoeten ontwikkeld. Om uitvoering te geven aan deze kansenvoeten wordt een robuust en samenhangend netwerk van bijenrijke leefgebieden gerealiseerd tussen Echt en Maasbracht door het ecologisch versterken en verbinden van bermen, gazonstroken en landbouwgronden in transitie. De totale kosten van deze maatregelen zijn naar verwachting circa € 60.000. Om deze maatregelen te kunnen nemen worden twee subsidieaanvragen voorbereid (bijenlandschap € 23.000 en Interreg-project Klimaatverandering en Natuur € 10.000) en voorgesteld wordt om hiervoor een budget van € 27.000 beschikbaar te stellen als cofinanciering. Er mogen geen uitgaven worden gedaan zolang de subsidies niet zijn beschikbaar.

• 3.9.2 Gebiedsontwikkeling bronrijk Pepinusbeek

In de 2e bestuursrapportage 2025 is € 400.000 cofinanciering vanuit de gemeente beschikbaar gesteld voor het Regio dealproject gebiedsontwikkeling Bronrijk Pepinusbeek. De gemeente Echt-Susteren werkt onder de naam Bronrijk Pepinusbeek aan een integrale gebiedsontwikkeling in en rondom het stroomgebied van de Pepinusbeek. In dit gebied komen meerdere beleidsopgaven samen, waaronder toekomstbestendige landbouw, duurzaam agrarisch natuur- en waterbeheer, groenstructuren, recreatie en natuurontwikkeling. De subsidieaanvraag voor de Regio deal Midden-Limburg is gewijzigd en hierdoor moeten de projectkosten en de cofinanciering van overige partijen bijgesteld worden. De werkzaamheden zijn bijgesteld en de totale projectkosten bedragen € 1.150.000 in plaats van € 1.259.000. Daarnaast is de cofinanciering vanuit provincie Limburg € 50.000 in plaats van € 59.000 en de cofinanciering vanuit Waterschap Limburg is € 0 in plaats van € 100.000.

• 3.9.3 Verkoop landbouwgrond

De gemeente Echt-Susteren heeft circa 3,2 hectare landbouwgrond verkocht om een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk te maken. Voorgesteld wordt om de opbrengst van deze verkoop van € 251.255 te storten in de reserve revolverende investeringen.

• 3.9.4 Ontwikkeling routes

In het jaarplan recreatie en toerisme 2026 worden diverse ontwikkelingen op het gebied van routes genoemd, zoals een volledig nieuwe gravelbikeroute en twee wandelroutes in en om Nieuwstadt. Om een kwalitatief route-aanbod te realiseren en te onderhouden, om de routes uniform te bewegwijzeren en om foldermateriaal te ontwikkelen in de huisstijl van Het Smalste Stukje Nederland, is budget nodig. Gravelbiken wordt gezien als het nieuwe mountainbiken en onze gemeente leent zich uitstekend voor deze relatief nieuwe vorm van fietsen. Om te voldoen aan de vraag naar kwalitatieve en uitdagende fietsroutes, is het realiseren van een gravelbikeroute zeer gewenst. De uitgestippelde route leidt over bestaande paden en wegen en vervangt de huidige (laaggewaardeerde) mountainbikeroutes van Echt-Susteren. De route is uitstekend op zichzelf te fietsen, maar vormt ook de verbinding voor het mountain- en gravelbikeroutenetwerk tussen Zuid- en Midden-Limburg. De gravelbikeroute is, op de bewegwijzering na, klaar om in gebruik te worden genomen. De kosten worden gedeeltelijk gedragen door MOZL, Stichting Mountainbike Ontwikkeling Zuid-Limburg. Daarnaast wordt er in de gemeente veel gebruik gemaakt van het wandelknooppuntennetwerk. In en om Nieuwstadt worden, ook met het oog op het internationale Neustadttreffen in 2027, twee wandelroutes gerealiseerd. Enerzijds een ommetje dat de historische dorpskern belicht en anderzijds een route die voert langs de diverse groene projecten in het buitengebied. De totale kosten voor de ontwikkeling van deze routes in 2026 bedragen € 25.000. Voorgesteld wordt om het gevraagde budget te dekken vanuit de reserve uitvoering recreatief toeristisch beleid.

- **3.9.5 Versterking economische structuur**

Het budget "versterking economische structuur" is bestemd voor uitgaven ter bevordering van de lokale economie van de gemeente Echt-Susteren. Voor het jaar 2026 is als beschikbaar budget € 103.771 geraamd in de begroting. Dit is € 55.748 minder dan in totaal voor 2025 beschikbaar was. Voor 2027 en volgende jaren is € 58.711 per jaar beschikbaar.

Gebleken is dat het bestaande budget niet meer aansluit bij de huidige situatie. Door een toename van structurele kosten voor onder andere de inzet voor onze winkelcentra in Susteren en Echt, is het niet meer mogelijk om met het bestaande budget en vanaf 2027 met minder budget, hetzelfde uit te voeren als voorgaande jaren.

Voorgesteld wordt om het bedrag voor 2026 tot en met 2029 op te hogen met € 60.000 en dit te dekken vanuit de algemene reserve grondbedrijf.

- **3.9.6 Uitvoering recreatief toeristisch beleid**

Jaarlijks is een budget beschikbaar om het vakgebied recreatie en toerisme te monitoren en kwalitatief op peil te houden. Voor daadwerkelijke ontwikkeling en vernieuwing zoals de uitbreiding van fiets- en wandelroutes, aanpassingen en vernieuwingen in het knooppuntensysteem of het toevoegen van aanbod op het gebied van bezinningstoerisme, is extra budget nodig. Voorgesteld wordt om hiervoor voor 2026 tot en met 2029 een aanvullend budget van € 25.000 beschikbaar te stellen en dit te dekken vanuit de reserve uitvoering toeristisch beleid die daarvoor door de gemeenteraad is ingesteld.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
3.9.1 Maatregelen Zoem Zone Limburg	60.000				
3.9.1 Subsidie bijenlandschap	-23.000				
3.9.1 Subsidie interreg	-10.000				
3.9.2 Gebiedsontwikkeling Bronrijk Pepinusbeek	-109.000				
3.9.2 Bronrijk Pepinusbeek Cofinanciering Provincie Limburg	9.000				
3.9.2 Bronrijk Pepinusbeek Cofinanciering Waterschap Limburg	100.000				
3.9.3 Reserve revolverende investeringen - verkoop grond	251.255				
3.9.3 Verkoop landbouwgrond	-251.255				
3.9.4 Ontwikkeling routes	25.000				
3.9.4 Reserve uitvoering recreatief toeristisch beleid	-25.000				
3.9.5 Versterking economische structuur	60.000	60.000	60.000	60.000	
3.9.5 Algemene reserve grondbedrijf - Versterken economische structuur	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000	
3.9.6 Uitvoering recreatief toeristisch beleid	25.000	25.000	25.000	25.000	
3.9.6 Reserve uitvoering recreatief toeristisch beleid	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	
Totaal	27.000	-	-	-	-

3.10 Algemene dekkingsmiddelen

Wat gaan we doen?

- **3.10.1 Rente opbrengsten**

De rente opbrengsten worden niet structureel geraamd in de begroting. Dit omdat de rente door diverse (geo)politieke en economische omstandigheden schommelt. Daarnaast wijzigt het bedrag op de rekening constant door investeringen en lopende uitgaven. Vooral nog zijn er in de eerste maanden van 2026 geen leningen verstrekt aan andere gemeenten omdat het renteverskil met de schatkist niet meer zo groot is. Gezien de huidige rentestand en het saldo op de rekening wordt voorgesteld om € 150.000 aan renteopbrengsten te ramen.

- **3.10.2 Voorjaarsnota**

Op 27 maart 2026 is de Voorjaarsnota 2026 van het Rijk gepubliceerd. Deze nota vormt tevens de startnota van het nieuwe kabinet met de financiële vertaling van het coalitieakkoord. Over deze gevolgen worden de gemeenten geïnformeerd via de Meicirculaire 2026. Vooral nog zijn alleen de mutaties van loon- en prijsontwikkelingen te herleiden (2027: € 1.848.000, 2028 € 1.713.000 en 2029 € 1.647.000 en 2023 € 1.626.000). In 2026 moet het teveel ontvangen voorschot (€ 74.000) van het BTW-compensatiefonds (BCF) worden terugbetaald.

De loon- en prijsontwikkelingen zijn bedoeld om indexaties en loonstijgingen op te vangen. De huidige cao loopt af in 2027, voorgesteld wordt om de stelpost toekomstige verplichtingen cao ontwikkeling voor 2027 aan te vullen met € 750.000. Dit bedrag is gebaseerd op een loonstijging van 3% en is tevens bedoeld voor de loonstijgingen van de verbonden partijen. Voor de jaren na 2027 wordt € 1.000.000 toegevoegd.

De stelpost toekomstige verplichtingen algemene uitkering is nagenoeg leeg. Deze stelpost wordt gebruikt om prijsindexaties op te vangen. Door de situatie in de wereld stijgt de inflatie weer en stijgen de prijzen. Om de indexaties op te vangen wordt voorgesteld om de stelposten voor de jaren 2027 t/m 2030 aan te vullen met € 600.000 per jaar. Deze bedragen worden ook gebruikt om de indexaties die doorberekend worden door de verbonden partijen op te vangen.

- **3.10.3 Dividend Enexis**

Van Enexis wordt jaarlijks dividend ontvangen. Het dividend is afhankelijk van het bedrijfsresultaat. Het dividend over 2025 wordt verantwoord in 2026. Over 2025 bedraagt het dividend € 371.587 terwijl een bedrag geraamd is van € 134.500. Dus dat betekent een positieve bijstelling van € 237.087.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
3.10.1 Rente opbrengsten	-150.000				
3.10.2 Stelpost toekomstige verplichtingen cao		750.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
3.10.2 Stelpost verrekening AU		600.000	600.000	600.000	600.000
3.10.2 Terugbetaling BCF	74.000				
3.10.2 Voorjaarsnota		-1.848.000	-1.713.000	-1.647.000	-1.626.000
3.10.3 Dividend Enexis	-237.087				
Totaal	-313.087	-498.000	-113.000	-47.000	-26.000

4. Overhead

Wat gaan we doen?

- 4.1 Reiskostenvergoeding woon-werkverkeer

De huidige reiskostenvergoeding woon-werkverkeer voor werknemers van de MER-organisaties (gemeenten Maasgouw, Echt-Susteren, Roerdalen en servicecentrum MER) is € 0,09 per kilometer. In omliggende gemeenten en in het bedrijfsleven zijn de reiskostenvergoedingen hoger. Om een aantrekkelijke werkgever te blijven, zijn onderhandelingen gevoerd in het Bijzonder Lokaal Overleg. Er is overeenstemming bereikt om voor alle medewerkers van de MER-organisaties de reiskostenvergoeding woon-werkverkeer vanaf 1 juli 2026 te verhogen naar een marktconforme vergoeding van € 0,23 per kilometer. Daarnaast vervalt de minimale kilometergrens (van 5 kilometer) en wordt de maximale grens verhoogd van 20 naar 25 kilometer per enkele reis. Daarmee worden dus de eerste 25 kilometer van het woon-werkverkeer vergoed. Voorgesteld wordt om het budget Forensenvergoeding in 2026 met € 34.000 en vanaf 2027 structureel met € 68.000 te verhogen. De verhoging heeft ook gevolgen voor de bijdrage aan het SC MER. Het aandeel van Echt-Susteren moet in 2026 met € 20.000 worden verhoogd en vanaf 2027 structureel met € 40.000.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
4.1 Forensenvergoeding	34.000	68.000	68.000	68.000	68.000
4.1 Forensenvergoeding - aandeel MER	20.000	40.000	40.000	40.000	40.000
Totaal	54.000	108.000	108.000	108.000	108.000

5. Mutaties onder de € 50.000

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Programma 1					
5.1.1 Uitvoering Uitwerking Recreatief Toeristisch beleid	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
5.1.1 Kabinet - Marketing en Communicatie	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
5.1.2 Module digitaal archief burgerzaken	35.000				
5.1.2. Digitaal archief - reserve bedrijfsvoering	-35.000				
5.1.3 Hogere bijdragen VNG, GGU en A&O fonds	27.500	27.500	27.500	27.500	27.500
5.1.3 Hogere bijdragen VNG, GGU en A&O fonds	5.500	5.500	5.500	5.500	5.500
Totaal programma 1	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
Programma 2					
5.2.1 Integraal Veiligheidsbeleid	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
5.2.2 Bijdrage VRLN	1.758	5.552	5.504	5.457	5.410
5.2.3 Overhevelen kosten verloren of gevonden naar team Dienstverlening	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800	-1.800
5.2.3 Overhevelen kosten verloren of gevonden naar team Dienstverlening	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800
Totaal programma 2	31.758	35.552	35.504	35.457	35.410
Programma 3					
5.3.1 Vergoedingen aan personen / Kwijtschelding - afval	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
5.3.1 Onttrekking voorziening afval kwijtschelding	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
5.3.2. Bijdrage in exploitatie en beheer spoorwegovergangen	10.000	12.000	14.000	16.000	18.000
5.3.3 Energie	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
5.3.3 Bijdrage andere gemeenten	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
5.3.3 Parkeerplaatsen NS	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
5.3.4 Advieskosten mobiliteitsvraagstukken	22.500	45.000	45.000	45.000	45.000
5.3.5 Openbaar Groen -	38.000				

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
uitbesteed werk					
5.3.6 Beheer openbare ruimte ontsmetting en ongediertebestrijding, uitbesteed werk	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
5.3.7 Verbetering bestaand groen Wilhelminalaan Echt	25.000				
5.3.8 Opruimen zwerfvuil	25.000	30.000	30.000	30.000	30.000
5.3.8 Onttrekking voorziening afval opruimen zwerfvuil	-25.000	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
5.3.9 Riool vegen wegen	15.000	20.000	20.000	20.000	20.000
5.3.9 Voorziening riolering (80 %)	-12.000	-16.000	-16.000	-16.000	-16.000
5.3.9 Voorziening afval (20 %)	-3.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
Totaal programma 3	122.500	84.000	86.000	88.000	90.000
Programma 4					
5.4.1. Leerlingenvervoer bewegingsonderwijs	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
5.4.2 Hogere kosten OZB VO	5.000	6.000	7.000	8.000	9.000
5.4.2 Lagere kosten OZB PO	-5.000	-6.000	-7.000	-8.000	-9.000
Totaal programma 4	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
Programma 5					
5.5.1. Buitensportaccommodaties uitbesteed werk	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
5.5.2 Welzijn en Cultuur activiteiten en projecten	25.000				
5.5.3 Welzijn en Cultuur activiteiten en projecten	20.000				
5.5.3 Reserve Welzijn en Cultuur	-20.000				
5.5.4 Buitensportaccommodaties - Sportterreinen	12.000				
Totaal programma 5	41.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Programma 6					
5.6.1 Begeleiding en ondersteuning van jongeren 18+	11.000				
5.6.1 Inzet intensieve	2.000				

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
begeleiding jeugd 18-					
5.6.1 Inzet van begeleiding (jonge) statushouders	2.000				
5.6.1 Inburgering	-15.000				
5.6.2 SPUK versterking clientondersteuning	4.370				
5.6.2 SPUK versterking clientondersteuning	-4.370				
5.6.3 Veilig Thuis	-31.187	-28.427	-25.584	-22.656	-19.640
5.6.3 Vrouwenopvang Gia	47.610	47.610	47.610	47.610	47.610
5.6.3 Versterken Sociale Basis	-16.423	-19.183	-22.026	-24.954	-27.970
Totaal programma 6	0	0	0	0	0
Programma 7					
Totaal programma 7	0	0	0	0	0
Programma 8					
Totaal programma 8	0	0	0	0	0
Programma 9					
5.9.1 Uitvoeringsprogramma stichting NLES 2026	44.500				
5.9.2 Project Egmondhof Koningsbosch	35.302				
5.9.2 Specifieke uitkering Startbouwimpuls inzake project Egmondhof Koningsbosch	-35.302				
5.9.3 Uitvoeringskosten woonzorgcomplex Susterderweg 31 Nieuwstadt	10.000				
5.9.3 Bijdrage ontwikkelaar inzake uitvoeringskosten woonzorgcomplex Susterderweg 31 Nieuwstadt	-10.000				
5.9.4 Programma centrum Echt/versterking centra, kernen	-21.000				
5.9.4 KLC2- subsidie inzake programma centrum Echt/versterking centra,	21.000				

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
kernen					
5.9.5 Cameratoezicht bedrijventerrein de Wolfskoul	30.000				
Totaal programma 9	74.500	0	0	0	0
Programma 10					
Totaal programma 10	0	0	0	0	0
Overhead					
Totaal overhead	0	0	0	0	0
Totaal	310.758	164.552	166.504	168.457	170.410

6. Reserves en voorzieningen

Onderstaande mutaties zijn een samenvatting van de reserve- en voorzieningmutaties uit de hoofdstukken 3, 4 en 5.

Reserves	Storting	Onttrekking
Reserve kwaliteitsfonds (nr. R1017)		
3.3.1 Klimaatbestendig inrichten Graaf en Prins Bernhardstraat Echt		100.000
Reserve grootschalige evenementen (nr. R1038)		
3.5.2 Subsidie Heligdomsvaart		200.000
Reserve stedenbouwkundige adviezen (nr. R1001)		
3.7.1 Bijramen budget ruimtelijke plannen		80.000
Reserve uitvoering recreatief toeristisch beleid (nr. R 1011)		
3.9.6 Uitvoering revreatief toeristisch beleid		25.000
3.9.7 Ontwikkeling routes		25.000
Algemene reserve grondbedrijf (nr. R1006)		
3.9.5 Versterking economische structuur		60.000
Reserve revolverende investeringen (nr. R1015)		
3.9.3 Verkoop landbouwgrond	251.255	
Reserve vermindering kapitaallasten (nr. R1016)		
3.3.4 Programma centrum Echt	480.000	
Reserve parkeerplaatsen (nr. R1008)		
3.9.4 Parkeerplaatsen voormalige Rabobank Chatelainplein		110.000
Reserve bedrijfsvoering (nr. R1023)		
3.1.1 Leges paspoorten N-I		250.000
5.1.2 Applicatie digitalisaering archief		35.000
Reserve afschrijvingslasten investeringen (nr. R1035)		
3.3.7 Fietsoversteek N276-Holtummerweg	259.000	
3.9.4 Parkeerplaatsen voormalige Rabobank Chatelainplein	110.000	
Reserve cultuur en welzijn (nr. R1003)		
5.5.3 Pilot stichting Popcultuur		20.000
Reserve algemeen jeugdbeleid (nr. R1010)		
3.5.1 Winterwonderland		16.500
Totaal reserves	1.100.255	921.500
Reserves: saldo meer gestort dan onttrokken	-178.755	

Voorzieningen	Storting	Vrijval
Voorziening riolering (nr. 248)		
5.3.9 Machinaal vegen		12.000
Voorziening afval		
5.3.1 Kwijtschelding afvalstoffenheffing		20.000
5.3.8 Areaal vervangingen		25.000

Vorzieningen	Storting	Vrijval
5.3.9 Machinaal vegen		3.000
Totaal voorzieningen	0	60.000
Vorzieningen: saldo meer onttrokken dan gestort		60.000

7.0 Begrotingswijzigingen

7.1 Begrotingswijziging restantbudgetten uit reserves

Dit betreft budgetten welke in eerdere jaren al beschikbaar werden gesteld, maar in dat jaar niet werden uitgegeven. Hiervoor zijn wel al verplichtingen aangegaan en activiteiten opgestart. Via deze begrotingswijziging worden deze (restant-)budgetten in 2026 opnieuw beschikbaar gesteld

Algemene reserve Grondbedrijf

Op de hoek Marktstraat-Willibrordusplein is een appartementencomplex (25 appartementen) met een commerciële functie (detailhandel en/of horeca) in aanbouw. Verwacht werd dat in 2025 nog een bedrag van ongeveer € 55.119 betaald diende te worden. Het betreft o.a. kosten voor het omleggen van kabels en leidingen, nakoming van contractuele afspraken, etc.. Omdat de afbouw van het complex langer duurt dan ingeschat, worden deze kosten in 2026 gemaakt. Voorgesteld wordt om het resterende budget, zijnde € 49.851 door te schuiven naar 2026, waarbij dekking plaats vindt vanuit de Algemene reserve Grondbedrijf voor een bedrag van € 21.651 en vanuit de reserve restant budgetten voor een bedrag van € 28.200.

Reserve bedrijfsvoering

In 2025 heeft een onttrekking van € 62.530 met betrekking tot organisatieontwikkeling uit deze reserve niet plaatsgevonden. Het restantbedrag wordt overgeheveld naar 2026 met dekking ten laste van de reserve bedrijfsvoering.

Reserve regionale woonvisie

De opstelling van het Volkshuisvestingsprogramma heeft vertraging opgelopen. Als gevolg hiervan, zijn niet alle geplande activiteiten in 2025 uitgevoerd. Door deze vertraging schuiven een deel van de geplande werkzaamheden, bijbehorende uitgaven, budget (€ 15.400) en bijbehorende dekkingsmiddelen (de reserve regionale woonvisie), door naar 2026.

Voor de begeleiding van het Volkshuisvestingsprogramma is daarnaast regionaal een subsidie aangevraagd bij de provincie Limburg in het kader van de regeling 'Flexibele ondersteuning woningbouw 2025–2027'. De verwachting is dat hierover medio 2026 een beschikking wordt ontvangen. In de aanvraag zijn de kosten voor de begeleiding van het volkshuisvestings-programma opgenomen. Als de subsidie wordt toegekend, zullen deze middelen worden ingezet ter dekking van de gemaakte kosten. Eventuele meerkosten die samenhangen met de begeleiding worden bij toekenning van de subsidie verrekend. In een volgende bestuursrapportage wordt hierop teruggekomen.

Reserve vermindering kapitaallasten

Vorbereidingsbudget Gebiedsontwikkeling

In de 2e bestuursrapportage 2025 is een inschatting gemaakt van de te maken voorbereidings-kosten Gebiedsontwikkeling 2025 en voorbereidingskosten gebiedsontwikkeling Roosteren 2025. In 2025 is € 20.149 resp. € 2.969 minder uitgegeven dan gedacht. Voorgesteld wordt om de overgehevelde ramingen 2025 met genoemde bedragen te vermeerderen, dit geldt ook voor het dekkingsmiddel, de reserve vermindering kapitaallasten.

Programma Centrum Echt

Conform de 1e bestuursrapportage 2025 is een budget van € 700.000 toegekend voor het onderhoud van Programma Centrum Echt. De dekking van deze uitgaven heeft plaatsgevonden via de reserve vermindering kapitaallasten. In de 2e bestuursrapportage 2025 is besloten om € 100.000, inclusief bijbehorende dekking, over te hevelen naar 2026. In 2025 is een bedrag van € 674.569 aan de reserve onttrokken. Hierdoor bedraagt het restant van de claim € 25.431. Voorgesteld wordt om het overgehevelde budget en de bijbehorende dekking met € 74.569 te verlagen.

Reserve kwaliteit verbeterende projecten buitengebied

Het restant bedrag aan infrastructurele voorbereidingskosten inzake fietspad N276 Katsbek-Susteren (thans fietsoversteek N276-Holtummerweg) bedroeg ultimo 2025 € 19.370. Gezien de uitloop van de planvoorbereiding wordt dit restant bedrag (€ 19.370) met bijbehorend dekkingsmiddel de reserve kwaliteit verbeterende projecten buitengebied in 2026 op de begroting geplaatst.

Planuitwerking Zuidrand Echt

Voor de planuitwerking Zuidrand Echt is een budget beschikbaar gesteld, met als dekking de reserve kwaliteit verbeterende projecten buitengebied. Dit budget is doorgeschoven naar 2026.

In de uitvoering is € 800 meer uitgegeven dan voorzien. Voorgesteld wordt om de overgehevelde raming voor 2026 met dit bedrag te verlagen, evenals het bijbehorende dekkingsmiddel, de reserve kwaliteit verbeterende projecten buitengebied. Het restant van het saldo is € 19.455.

Reserve samenwerkingsovereenkomst Industriepark Swentibold

Projectenkaart LPS

Deze reserve is gevormd voor de dekking van de voorbereidings- en uitvoeringskosten van het project "Projectenkaart Swentibold". In de 2e bestuursrapportage 2025 is besloten om alle middelen via de reserve Samenwerkingsovereenkomst Industriepark Swentibold te laten lopen en deze tevens in te zetten voor het naar 2026 doorgeschoven budget. In dat kader zijn de provinciale bijdrage, de inzet van de reserve kapitaallasten en het restant van de dekking vanuit het saldo (algemene middelen) aan deze reserve toegevoegd. In 2025 is € 933.189 gestort. Het eerder doorgeschoven budget bedraagt € 791.217. Voorgesteld wordt het budget, inclusief dekking, te verhogen met € 142.601, waarmee de claim uitkomt op € 933.818.

Reserve restant budgetten

Middels de 2^e bestuursrapportage 2025 zijn een aantal specifieke budgetten van 2025 (gedeeltelijk) overgeheveld naar 2026 omdat de betreffende werkzaamheden naar verwachting pas in 2026 zouden worden uitgevoerd. De daarbij behorende dekkingsmiddelen worden geparkeerd in de reserve restant budgetten. Deze reserve doet vervolgens dienst als dekkingsmiddel voor de overgehevelde budgetten in 2026. Daarvoor is (per peildatum 1 oktober 2025) een inschatting gemaakt van de bestedingen 2025 en het bedrag van overheveling naar 2026. In de 2^e bestuursrapportage 2025 is besloten, dat bij de jaarrekening 2025 aan de hand van de werkelijke uitgaven, de daadwerkelijke stortingen in de reserve restant budgetten zullen plaatsvinden. De daaruit volgende mutaties in de ramingen van de reserves in boekjaar 2025 worden administratief verwerkt in de 1^e bestuursrapportage 2026. De ramingen van deze afwijkingen hebben tot gevolg dat ook de overgehevelde budgetten 2026 en bijbehorende dekkingen 2026 wijzigen.

Onderstaande tabel geeft de budgetramingen 2026, de ramingen van de inzet van de reserve restant budgetten 2026, de mutaties uit de jaarrekening 2025 als ook de aangepaste ramingen 2026 weer.

Budgetomschrijving	Budget 2026	Dekking 2026	Mutaties jaarrekening 2025	Aangepaste raming 2026	
				Budget	Dekking
Renovatie boomstructuur Peijerstraat-Bosstraat	180.000	180.000	-1.724	178.276	178.276
Afronding klimaatadaptieve inrichting Olmstraat	35.000	35.000	0	35.000	35.000
Afronding klimaatadaptieve inrichting Olmstraat	20.000	20.000	-4.544	15.456	15.456
Aziatische duizendknoop	100.000	100.000	13.399	113.399	113.399
Boombeheer	120.000	120.000	1.894	121.894	121.894
Gemeentelijke bijdrage aan fietspad N276 Katsbek	450.000	450.000	0	450.000	450.000
Marktstr/Williborduspl mj budget latentie in de uitvoering	0	0	28.200	28.200	28.200
Bibliotheekwerk	74.000	74.000	-74.000	0	0
Preventieakkoord/GALA	50.000	50.000	0	50.000	50.000
Project Op de Slek/mensontwikkelbedrijf	300.000	300.000	-10.256	289.744	289.744
Project Op de Slek/mensontwikkelbedrijf	10.000	10.000	0	10.000	10.000
Project Op de Slek/mensontwikkelbedrijf	25.000	25.000	0	25.000	25.000
Vervanging speeltoestellen buurt- speel	50.000	50.000	8.548	58.548	58.548
Vorbereidingsbudget gebiedsontwikkeling	96.649	96.649	0	96.649	96.649
Woonwagens	40.000	40.000	-2.216	37.784	37.784
Groenprojecten Echt	103.800	103.800	-33.333	70.467	70.467
Groenbeheerplan en LIOR	20.000	20.000	0	20.000	20.000
Groenbeheerplan en LIOR	25.000	25.000	0	25.000	25.000
Verbreiding spoorwegovergang Susteren	10.000	10.000	889	10.889	10.889
Kleine initiatieven buurt- en speelplek	10.000	10.000	0	10.000	10.000
Overheveling budget regionale samenwerking MLO	49.000	49.000	-2.774	46.226	46.226
Projectkosten onderwijs	0	0	40.000	40.000	40.000
Totaal	1.768.449	1.768.449	- 35.917	1.732.532	1.732.532

Reserve inkomensvoorziening re-integratie – sociale werkvoorziening

In de 2e bestuursrapportage 2025 is besloten een overschot op de BUIG-budgetten over te hevelen naar 2026 ter dekking van toekomstige tekorten. Voor deze storting was oorspronkelijk geen bedrag begroot, het werkelijke overschot in 2025 bedraagt € 233.056. Voorgesteld wordt het restant uit 2025 over te hevelen naar 2026 via de reserve inkomensvoorziening re-integratie – sociale werkvoorziening.

7.2 Budgettair neutrale begrotingswijzigingen

Zoals bij de inleiding en het bijbehorende raadsvoorstel is aangegeven, wordt bij de begrotingswijziging een toelichting gegeven op budgetten met marginale afwijkingen en/of budgetten waar onderlinge verschuivingen plaatsvinden. Per saldo betreft het een mutatie die budgettair neutraal is. De programma's in hoofdstuk 3 bevatten ook budgettair neutrale wijzigingen maar hiermee worden voorstellen bedoeld waarvoor dekkingsmiddelen aanwezig in de vorm van een andere inzet van een bestaand budget of de inzet van een reserve.

Programma 9 Economische zaken en grondexploitaties

Grondexploitaties

Winstnemingen 2025 bedrijventerrein de Berk III en woningbouwontwikkeling Louerveld Susteren (actieve grondexploitatie).

Bij de jaarlijkse bijstellingen van de grondexploitaties in boekjaar 2025 is bij de ramingen van enkele grondexploitaties meerjarig rekening gehouden met (tussentijdse) winstnemingen. Deze winstnemingen zijn berekend volgens de voorgeschreven "Percentage of completion- methode" (Poc-methode) en komen ten gunste van de Algemene reserve Grondbedrijf (ARG). Bij het opstellen van de jaarrekening 2025 hebben de daadwerkelijke winstnemingen plaatsgevonden, wederom berekend volgens de Poc-methode. De daadwerkelijke winstnemingen 2025 wijken af van de geraamde winstnemingen in 2025, hetgeen resulteert in een benodigde bijstelling van de reeds geraamde winstnemingen/restresultaten in boekjaar 2026 en 2031. De aanpassing van de geraamde winstnemingen/restresultaten voor boekjaar 2026 en 2031 verlopen budgettair neutraal voor de gemeentebegroting.

Dit betekent dat de geraamde winstneming in dienstjaar 2026 (en daarmee de storting in de ARG) met betrekking tot uitbreiding bedrijventerrein de Berk III met € 275 wordt verlaagd. Het in 2031 geraamde restresultaat met betrekking tot het actief gedeelte van grondexploitatie Louerveld Susteren (en daarmee de storting in de ARG) wordt verlaagd met € 5.353.

Businesspark Midden-Limburg

In boekjaar 2025 is € 2.547 aan in het verleden (volgens de Poc-methode) genomen winsten teruggedraaid. Derhalve wordt het geraamde restresultaat (en daarmee de storting in de ARG) voor dienstjaar 2026 met betrekking tot Businesspark Midden-Limburg met € 2.547 verhoogd.

De in 2025 geraamde te ontvangen bijdrage bovenwijkse voorzieningen is niet gerealiseerd, waardoor deze raming (€ 37.598) doorschuift naar 2026.

Bocage

In 2025 is € 21.730 minder winst genomen dan geraamd. Het in boekjaar 2030 geraamde restresultaat van Bocage (en daarmee de storting in de ARG) wordt derhalve verhoogd met dit bedrag. De in 2025 geraamde maar niet ontvangen bovenwijkse voorzieningen (€ 25.460) schuiven door naar 2026.

Bedrijvenpark de Loop Echt

In de 1e bestuursrapportage 2023 is de grondexploitatie voor het Bedrijvenpark De Loop in Echt geopend. Het betreft een gemengde grondexploitatie (grex), bestaande uit een actief en een faciliterend gedeelte, die gesplitst is opgenomen in de boekhouding. De restant budgetten 2025 en (restant)winstnemingen van zowel de actieve als ook de faciliterende grex schuiven door naar 2026.

Woningbouwontwikkeling Louerveld Susteren (faciliterende grondexploitatie).

In de raadsvergadering van 5 juni 2025 is grondexploitatie Woningbouwontwikkeling Louerveld Susteren geopend. Het betreft een gemengde grondexploitatie (grex), bestaande uit een actief en een faciliterend gedeelte, die gesplitst is opgenomen in de boekhouding. De restant budgetten 2025 en winstneming van de faciliterende grex schuiven door naar 2026.

Project Poort van Echt

De restant budgetten 2025 van deze facilitaire grondexploitatie worden in boekjaar 2026 weer opgevoerd.